

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

З ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ДЛЯ 6 КЛАСУ

Розроблена на основі Модельної навчальної програми «Мистецтво. 5-6 класи»
(інтегрований курс)

для закладів загальної середньої освіти (автор Масол Л.М., Просіна О.В.)

Тема року: Жанри мистецтва

Образи людини в мистецьких жанрах

Образи природи в мистецьких жанрах

(35годин, 1 година на тиждень)

№ з/п	Дата	Тема, завдання уроку	Орієнтовна тематика практичних завдань	Орієнтовні твори для сприймання	Примітки
Вступ. Жанри мистецтва					
1		Інструктаж з БЖД. Образи народного і професійного мистецтва <i>Художній образ та його народження.</i> <i>Жанри образотворчого мистецтва.</i> Поняття: жанр, художній образ, формат.	Ілюстрування вірша Надії Красоткіної «Це дивосвіт!» (художні матеріали та техніка за вибором). Робота в групах: Створення панно «У наших серцях – Україна» (художні матеріали за вибором). Груповий проєкт: «Жанри мистецтва» (презентація, лепбук, відеоролик тощо).	<i>Павло Міхєєв.</i> «Київ. Вулиця Інститутська»; <i>Віра Барінова-Кулеба.</i> Натюрморт; <i>Микола Мазур та Богдан Мазур.</i> Монументально-скульптурна композиція «Віра. Надія. Любов». м. Хмельницький.	стор. 6-7
2		Образи народного і професійного мистецтва <i>Декоративне мистецтво.</i> <i>Особливості створення декоративного образу.</i> <i>Роль кольору в декоративному мистецтві.</i> <i>Локальний колір.</i> Поняття: декоративне мистецтво, локальний (чистий) колір.	Вправа. Визначити і назвати локальні кольори декоративних образів птахів народних розписів України (косівського, петриківського, яворівського). Створення декоративного образу казкового птаха-ночі (фарби). Дослідити декоративні образи птахів, які	Роботи <i>Марії Приймаченко, Марфи Тимченко, Ольги Машевської, Ольги Бердник-Отнякіної.</i>	стор. 10-11

			створили митці України і світу (інтернет).		
Розділ І. Образи природи в мистецьких жанрах					
Образи тварин у мистецтві					
3		Образи тварин у мистецтві <i>Анімалістичний жанр у скульптурі.</i> <i>Види скульптури (кругла скульптура, рельєф).</i> <i>Різновиди рельєфів.</i> Поняття: анімалістичний жанр, скульптура, контррельєф, барельєф, горельєф.	Вправа. Експериментування з різними інструментами – витиснення візерунків на фользі. Створення образу слона в рельєфі (тиснення фольги). Розглянути пластику кришок для перемикачів Леандри Драмм.	Світлини скульптур тварин первісних часів, трипільської культури, скіфської, давньоєгипетської, вавилонської доби, мистецтва народів Америки, Індії.	стор. 14-15
4		Образи тварин у мистецтві <i>Особливості створення скульптурного анімалістичного образу.</i> <i>Ліплення і висікання.</i> <i>Види скульптури за змістом і функціями.</i> Поняття: фактура, монументальна, монументально-декоративна, станкова скульптура, скульптура малих форм.	Експериментування із стекою та різними підручними інструментами й створення фактури різного хутра тварин. Ліплення kota в один зі способів: витягування з цілого шматка; конструктивний спосіб – з'єднання окремих частин тіла тварини (пластилін або глина чи паперова маса). Створення електронного каталогу фото з анімалістичними скульптурами.	Світлини скульптур Давнього Єгипту.	стор. 18-19
5		Образи тварин у мистецтві <i>Анімалістична графіка.</i> <i>Тон і тональні співвідношення.</i> Поняття: графіка, засоби виразності графіки, замальовка, пропорції тварин, штрих, світлотінь.	Вправа. Досягнення різного ступеня насиченості засобами графіки (штрихування, крапкування, тушування). Графічні замальовки котів лініями і штрихами (потрібно спробувати передати враження об'ємності форм тіла тварин за допомогою світлотіні (графічні матеріали). Аналіз схеми тонів ахроматичних кольорів. Дослідити , які засоби виразності графіки найбільше застосовували анімалісти від найдавніших часів до	Печерні малюнки із зображенням тварин; Давньокитайський малюнок коня тушшю; Рисунки котів Леонардо да Вінчі; Альбрехт Дюрер. «Заєць».	стор. 22-23

			сьогодення.		
6		Образи тварин у мистецтві Монументальний живопис. Фреска. Мозаїка. Основні властивості кольору. Колірний тон. Світлота та насиченість. Поняття: монументальний живопис, фреска, мозаїка, кольорова гама, колірний тон, світлота, насиченість.	Вправа. Проаналізувати гаму червоного кольору (утворення колірних тонів способом розбілення та затемнення). Створення імітації анімалістичної мозаїки (гуаш, техніка штампування). Віртуальна екскурсія до давніх споруд.	Світлини із зразками монументального живопису; Розписи, що покривають стіни споруд Давнього Єгипту, палацу острова Крит, будинків у місті Помпеї.	стор. 26-27
Довкілля в художніх образах					
7		Довкілля в художніх образах Пейзаж як жанр образотворчого мистецтва. Історія появи пейзажу. Різновиди пейзажів. Тоновий розподіл у композиції пейзажу. Поняття: пейзаж, пейзажист, колорит, фреска.	Вправа. Проаналізувати схему впливу сонячного світла на тоновий розподіл у пейзажі. Малювання пейзажів улюбленої пори року (у вертикальному форматі з деревами в різні пори року в наближеному колориті (пастель або соус чи інший м'який матеріал)). Знайти ілюстрації з пейзажами, зазначеними в таблиці «Різновиди пейзажів та їх зображення». Дізнатися, як пейзаж може впливати на емоційний стан людини.	Віктор Гайдук. «Річка Ворскла»; Світлини фресок давньоєгипетської, критомікенської, давньоримської культури; Красиви китайського сувою. Фан Фангу. «Хижка анахорета у високих горах»; Цифровий пейзаж Альони Величко.	стор. 30-31
8		Довкілля в художніх образах Друкована графіка. Передача простору засобами лінійної перспективи. Поняття: перспектива, лінійна перспектива, точка сходження, формат картини, сільський пейзаж.	Вправа. Проаналізувати застосування правил лінійної перспективи для передачі простору. Друкування пейзажу за допомогою форми, виготовленої з речей, що були у вжитку (лоток зі спіненого полістиролу (картон), шпакка). Дізнатися, як можна друкувати картоном. Створити світлини з об'єктами довкілля (залізничні колії, стовпи обабіч дороги, дорога алеї тощо).	Роб Барнс. «Над полями»; Тарас Шевченко. «У Лихвині»; Георгій Нарбут. «Архітектурна фантазія»; Яків Гніздовський. «Безлисте дерево, дереворіз».	стор. 34-35

9		Довкілля в художніх образах <i>Закони повітряної перспективи.</i> <i>Колорит нічного (вечірнього) пейзажу.</i> Поняття: повітряна перспектива.	Вправа. Визначити, назвати, порівняти тонові співвідношення планів на фото. Малювання пейзажу з використанням законів повітряної перспективи (акварельні фарби). Дізнатися цікаві факти про виставки полотна Архипа Куїнджі «Місячна ніч на Дніпрі».	Альберт Бірштадт. «Долина Йосеміті»; Ян Скотт Мессі. Роботи проєкту «Місця паломництва»; Архип Куїнджі. «Місячна ніч на Дніпрі».	стор. 38-39
10		Довкілля в художніх образах <i>Вираження характеру пейзажу через колорит та за допомогою авторської манери письма.</i> <i>Гармонійне поєднання кольорів.</i> <i>Особливості техніки скрап.</i> Поняття: колорит, гармонія кольорів, скрап.	Вправа. Аналіз пропорційних співвідношень контрастних кольорів для врівноваження і гармонії барв колориту; перетворення кольорових відрізків у звичайні дробі. Експериментування з інструментами, пристроями тощо та утворення скрапу різними способами. Малювання пейзажу у техніці скрап (фарби, пензель, зубна щітка, гребінець). Робота в групах: Обговорення проблеми забруднення річок, морів, вирубки лісів тощо. «Як мистецтво може допомогти у заходах для збереження довкілля?»	Джованні Фатторі. «Буря»; Карла Бош. «Красиві моменти»; Микола Глуценко. «Осіннє озеро».	стор. 42-43
Мистецтво у звичайних речах					
11		Мистецтво у звичайних речах <i>Натюрморт – жанр образотворчого мистецтва, художні образи якого «розповідають» про природу.</i> <i>Як встановлювати пропорції за допомогою олівця.</i> <i>Аналіз форми предметів та розкладання її на</i>	Вправа. Назвати геометричні фігури, які є в основі геометричних тіл. Вправа. Знайти і назвати форми предметів, схожі на геометричні тіла. Малювання тістечка з натури чи світлини (художні матеріали за вибором). Дослідження на	Елементи натюрмортів у монументальному живописі Давнього Єгипту, Давньої Греції та Давнього Риму; Мікеланджело Мерісі да Караваджо. «Кошик з фруктами»; Зразок цифрового	стор. 46-47

		геометричні тіла і фігури. Поняття: натюрморт, пропорції.	дозвіллі: «Де у житті мені трапляються натюрморти?».	живопису кошика з фруктами.	
12		Мистецтво у звичайних речах Тематичний натюрморт як «розповідь» про людину (автора, власника речей). Розміщення натюрмортної групи. Роль композиції в жанрі натюрморт. Поняття: тематичний натюрморт, композиція, композиційний центр.	Вправа. Утворення відтінків споріднених кольорів та нанесення різними способами акварелі на папір. Малювання тематичного натюрморту, який є своєрідною рекламою товарів для сучасних підлітків (кольорові олівці). Робота в групах: Створення фото натюрмортів, що розповідають про власні захоплення.	Натюрморти Віктора Вазарелі ; Реклама соку.	стор. 50-51
13		Мистецтво у звичайних речах Живописний натюрморт, його інформативність та роль у житті. Рефлекс, його роль та способи відтворення. Світлотіньові відношення предметів. Поняття: рефлекс, відблиск, власна тінь, напівтінь.	Вправа. Аналіз схеми світлотіньових відношень глечика (знайти найсвітлішу, найтемнішу, найхолоднішу, найтеплішу частини глечика). Написання живописного натюрморту з натури (графітний олівець, фарби). Колективний проєкт: Створення натюрморту на різдвяну тематику «Різдвяний арт-ярмарок».	Наталія Іванченко. «Кераміка Опішні»; Микола Кафтан. «Різдвяний подарунок»; Ірина Гресик. «Українські обереги», «Мотанка та жовті квіти»; Олег Шупляк. «Натюрморт».	стор. 54-55
14		Мистецтво у звичайних речах Декоративний натюрморт. Засоби виразності, що розкривають художній образ: спрощеність форми, контрасти форм, площинність зображення, зіставлення кольорових плям. Використання декоративних	Вправа. Аналіз схеми гармонійного поєднання кольорів колірного кола Створення декоративного натюрморту з дідухом (ліплення з пластичних матеріалів). На дозвіллі: Дібрати інформацію та зразки робіт із зображенням дідуха (інтернет).	Фернандо Ботеро. «Натюрморт»; Іван Марчук. «Золота симфонія»; Наталія Бойчук. «Різдвяний натюрморт»; Радочина. «Дідух»; Юлія Немировська.	стор. 58-59

		натюрмортів у житті. Гармонійні поєднання кольорів. Поняття: декоративний натюрморт, колірна гармонія, дідух.		«Різдвяний натюрморт»; Тетяна Зеленченко. Робота із циклу «Український рік».	
15		Узагальнення. Перевір досягнення. Тематичне оцінювання. Семестрове оцінювання.	Гра «Мистецькі жанри».		стор. 60- 61
Розділ II. Образ людини в мистецьких жанрах					
Кожна людина – неповторна					
16		Кожна людина – неповторна. <i>Відтворення неповторності людини мовою образотворчого мистецтва. Особливості та роль у житті портретного жанру. Види портретів. Основні пропорції голови.</i> Поняття: портрет, персональний, парний, груповий портрети, пропорції голови.	Вправа. Аналіз пропорцій голови людини. Визначення геометричних фігур, що є в основі рис обличчя. Робота в групах: Обговорення ролі пропорцій у зображеннях паперових портретів Ельзи Феррейри. Виконання портрету улюбленого кіно персонажа (техніка аплікації). На дозвіллі: Зробити фотопортрети друзів / знайомих.	Анжела Міа де ла Везі; Пол Зіфферт. «Гітарист»; Егон Шіле. «Портрет Єви Бенеш»; паперові портрети Ельзи Феррейра.	стор. 64- 65
17		Кожна людина – неповторна. <i>Відтворення неповторності людини мовою образотворчого мистецтва. Як досягти емоційного відгуку у глядача. Парадний і камерний портрет. Роль міміки та емоцій у портреті, їх пластична передача.</i> Поняття: парадний портрет, камерний портрет.	Вправа. Порівняння портретів, створених у різних видах образотворчого мистецтва. Вправа. Розгляд обличчя та аналізування, як змінюються риси під впливом різних емоцій. Ліплення портрету людини, дотримуючись пропорцій та передаючи певний емоційний стан (пластичні матеріали).	Жан Батист Симеон Шарден. «Хлопчик із дзигною»; Юстус Сустерманс. «Фердинандо де Медічі та його сестра Анна Марія Луїза де Медічі з їхньою гувернанткою»; Микола Бодаревський. «Дівчинка з України»; Ярослав Ціко. «Тато з сином»; Скульптури Юрги	стор.68- 69

				Мартін. Як скульптор ліпить обличчя Міа Халіфи з глини.	
18		Кожна людина – неповторна. <i>Відображення поглядів на власне «я» у автопортреті.</i> <i>Цінність автопортретів.</i> <i>Пропорції фігури людини.</i> Поняття: автопортрет, пропорції тіла людини, канон.	Дослідження, що про себе «говорять» художники та кого вони бачать у дзеркалі; що «розповіли» автопортрети Тараса Шевченка, створені в різні періоди його життя. Вправа. З'ясування пропорцій тіла людини за малюнком. Малювання портрету митця, з посиленою передачею свого бачення та ставлення до творчості портретованого/портретованої (техніка і матеріали за вибором). На дозвіллі: Створити селфі.	Автопортрети Дмитра Шевчука, Фріди Кало, Вінсента Ван Гога, Поля Гогена, Тараса Шевченка.	стор. 72-73
19		Кожна людина – неповторна. <i>Краса людських стосунків у портретному жанрі.</i> <i>Особливості групового портрету в образотворчому мистецтві та фотомистецтві: роль у житті.</i> <i>Композиція групового портрету та створення враження спільності.</i> Поняття: груповий портрет.	Порівняння групових портретів у різних видах образотворчого мистецтва та фотомистецтві. Аналіз композицій лінійних рисунків групових портретів та визначення засобів, що допомагають розкрити особливості стосунків між зображеними людьми (формальні, дружні, сімейні).. Малювання групового портрету «Моя сім'я» (гуаш). Створення групових фотопортретів, які висвітлюють стосунки у класі.	Френсіс Англійський. «Пам'ятник Ла-Кобла»; Гаєтана Беллея. «Бабуся»; Джозеф Боулер. «День тата»; Світлини з групою людей.	стор. 76-77
Герої міфів у мистецтві					
20		Герої міфів у мистецтві <i>Сюжети міфів, легенд, казок – зміст творів міфологічного жанру образотворчого</i>	Робота в групах: Аналіз композицій та визначення, за допомогою яких засобів досягнуто статички	Світлини давньоєгипетського стінопису.	стор. 80-81

		мистецтва. Уявлення давніх єгиптян у творах графіки, живопису, скульптури минушини. Єгипетський канон. Особливості організації статичної та динамічної композиції. Поняття: міфологічний жанр, статична композиція, динамічна композиція, фентезі, алегорія, канон.	(динаміки). Створення ілюстрації-фентезі до єгипетського міфу «Ра та Апоп» (воскові олівці, акварель). На дозвіллі: Дізнатися, що таке єгипетський канон, як сітка з квадратів допомагала давньоєгипетським художникам дотримуватися правил створення зображень.		
21		Герої міфів у мистецтві Чим вирізняється китайський живопис та про що розповідають його художні образи міфологічного жанру. Особливості композиції вертикального та горизонтального сувою. Характерна манера зображення персонажів і тла в аніме. Поняття: сувій, аніме.	Вправа. Аналіз побудови композицій, охарактеризування колориту та порівняння художніх образів давньої китайської міфології у творах образотворчого мистецтва створених давніми і сучасними митцями. Малювання аніме міфічних персонажів народів Далекого Сходу.	Світлини давніх китайських сувоїв із зображенням богів (Хань Сян Цзи. Бог-покровитель музикантів і садоводів, Ньюйва); Ілюстрації Цуйюні Нагано; Кадри аніме та фентезі.	стор.84-85
22		Герої міфів у мистецтві Давня грецька міфологія як основа змісту творів різних видів мистецтва. Цінність та роль грецької міфології у сучасному мистецтві. Єдність і цілісність композиції. Гармонія. Поняття: гармонія цілого, цілісна композиція.	Вправа. Аналіз побудови композицій та порівняння художніх образів давньої грецької міфології у творах образотворчого мистецтва давнини і сучасності. Створення графічної композиції із сиренами, які співають (графічні матеріали за вибором). На дозвіллі: Дізнатися, які персонажі давньої грецької міфології є в серії книжок про Гаррі Поттера письменниці Джоан Роулінг.	Художні образи Пігмаліона і Галатеї у цифровому мистецтві, живописі, скульптурі. Зображення сирен на давньогрецькій вазі та мозаїці, в сучасній графіці. «Ви почули істину святу» (Геркулес). «Пригоди Одиссея» (режисер Маріо Камеріні, 1954), «Орфей та Евридіка».	стор.88-89
23		Герої міфів у мистецтві Уявлення пращурів українців про розуміння створення Всесвіту, мотиви рушників, писанок з образом Світового Яйця.	Вправа. Аналіз композицій робіт Олесі Вакуленко та визначення засобів враження в них руху. Створення антистресової	Юрій Мацик. «Писанки України»; Олег Шупляк. «Неначе писанка, село»; Роботи Олесі	стор.92-93

		Поняття: антистресова розмальовка.	розмальовки з теми міфу «Створення Всесвіту». На дозвіллі: Знайти в інтернеті зображення великодніх писанок із символами: «вічка» (Боже Око), «птахи» (Сокіл-Род), хрестики (єднання неба та землі). Спробувати розшифрувати зміст інших давніх символів у писанкарстві.	Вакуленко з альбому «Я люблю Україну».	
Історичні образи в мистецтві					
24		Історичні образи в мистецтві Зміст творів образотворчого мистецтва історичного жанру. Виробництво коміксу. Поняття: історичний жанр, комікс.	Вправа. Порівняти виробництво коміксу з мультиплікацією. Створення коміксу із української історичної теми. На дозвіллі: Дізнатися, які онлайн-ресурси (Bitstrips, Canva, Witty Comics, Pixton, StoryboardThat) можуть допомогти створити комікс.	Василь Бородай. «Пам'ятний знак на честь заснування Києва»; Антон Лосенко. «Володимир і Рогніда»; Данило Нарбут. «Пристань на Дніпрі»; Мініатюри Радзивіллівського літопису XV ст..	стор.96-97
25		Історичні образи в мистецтві Роль творів образотворчого мистецтва історичного жанру у житті українців. Марки: чим вони цінні, хто і як їх створює. Поняття: марка.	Робота з медіатекстом «Марки як зброя. Історія українського поштового спротиву», дослідження тем, до яких намагаються повернути увагу людей митці. Гра «Відгадай». Впізнати героя/героїню з історичного життя України, вчинками якого пишаються найбільше, за словесним портретом. Робота в групах: Аналіз композицій та поєднання кольорів сучасних поштових марок про події в Україні. Створення ескізу власної марки на тему історичної спадщини	Микола Стороженко. «Гонта і Залізняк»; Роман Мінін. «Одна дорога»; Зразки марок з каталогу поштових марок України. ТНМК – Історія України за 5 хвилин.	стор.100-101

			України (художні матеріали та техніка виконання за вибором).		
Побутові сюжети в мистецтві					
26		Побутові сюжети в мистецтві <i>Зміст творів образотворчого мистецтва побутового жанру, їх роль та значення в житті. Цифрова графіка, що висвітлює побут українців.</i> Поняття: побутовий жанр.	Вправа. Аналіз графічних композицій. Робота в групах: Доповнити речення «Українське ... - престижне, трендове і стильне!». Створення засобами графіки ескізу авторського стікера «Запрошуємо в Україну!» (художні матеріали за вибором).	<i>Пітер Брейгель-старший.</i> «Селянський танець»; <i>Олена Кульчицька, Ірина Яскова.</i> Відео Всеукраїнської школи онлайн «6 клас. Мистецтво. Побутовий жанр і композиція».	стор.104-105
27		Побутові сюжети в мистецтві <i>Зміст творів образотворчого мистецтва побутового жанру, їх роль та значення в житті (подовження).</i> <i>Композиція: форми організації зображень та ритм.</i> Поняття: побутовий жанр, ритм.	Аналіз композицій скульптур. Робота в групах: Створення скульптури танцівників (м'який дріт, нитки, тканина, фольга тощо). На дозвіллі: Дослідити сюжети творів побутового жанру різних видів образотворчого мистецтва (плакат, гравюра, картина олією, мініатюра, скульптура), порівняти мову художньої виразності.	<i>Інна Руда.</i> «Весела бабуся»; <i>Юрій Клапоух.</i> «Діди»; <i>Юрій Камишиний.</i> «Святії Воїни Землі – ти серед них, мій татко милий»; <i>Дорін Левінштейн.</i> «Танцівниці Матісса»; <i>Іван Гончар.</i> «Танок»	стор.108-109
Образи людини в кіножанрах					
28		Образи людини в кіножанрах <i>Вплив кінематографа на людину. Складові мови кіно. Засоби виразності кіно. Види кінематографа. Піктограма як засіб передачі інформації.</i> Поняття: кінематограф, піктограма.	Колективна робота. Аналіз кінокадрів різних видів кінематографа. Аналіз малюнків піктограм (яку інформацію містять, порівняння композицій). Малювання піктограм на тему кіномистецтва (графічні матеріали). На дозвіллі: Сфотографувати чи виконати замальовки піктограм у довкіллі.	Кадри з фільмів «Мій друг містер Персіваль», «Клара і чарівний дракон», «Марш пінгвінів», «Земля: створити планету».	стор.112-113
29		Образи людини в	Аналіз та обговорення	Кадри фільмів	стор.116-

		кіножанрах <i>Кіножанри (драма, фентезі, комедійний, пригодницький, історичний).</i> <i>Професії у кіно. Особливості організації композиції кадру фільму.</i> Поняття: кіножанр, фентезі.	композиції кадрів фільмів. Правило третин кадру. Обговорення ідей відеозйомок на світлинах. Групова робота: Створення короткометражного ролика доступними технічними засобами (смартфон, відеокамера, комп'ютер тощо). На дозвіллі: Ознайомитися з фільмами переможців конкурсу дитячих фільмів Children Kinofest.	«Отроцтво», «Цирк дю Солей: Казковий світ», «Моє літо пін-понгу», «Белль і Себастьян». Фільми дитячого фестивалю Children Kinofest: «Меліса» (режисер Матвій Глазунов, 11 років, м. Ізюм); «ЗУПИНИ ЦЕ!» (режисер Аріна Горієва, 14 років, м. Дніпро).	117
Єднання в мистецькому колі					
30		Єднання в мистецькому колі <i>Поєднання мотивів різних жанрів у одній картині для відображення різних просторів життя.</i> Поняття: синтез мистецтв, творчий експеримент, колаж.	Робота в групах: Створення колажу «Україна моєї мрії».	<i>Богдані Якоб.</i> «Краєвид з екзотичними птахами та двома собаками»; <i>Роботи Лі Цзіцзянь, Стівена Гарднера;</i> <i>Листівки Ольги Гайдамаки.</i>	стор.120-121
31		Єднання в мистецькому колі <i>Єдність жанрів у творах образотворчого мистецтва різних видів. Відтворення свого погляду на світ художниками-ілюзіоністами. Створення 3-D малюнка.</i> Поняття: картина-ілюзія 3-D малюнок.	Виконання 3-D малюнка метелика кольоровими олівцями. На дозвіллі: Поцікавитися творчістю сучасних митців – майстрів ілюзій та видовищ. Сфотографувати роботи, які вразили.	Роботи <i>Пере Боррель дель Касу, Роберта Гонсалвеса, Юліана Бівера.</i>	стор.124-125
32		Перевір свої досягнення.	<i>Гра «Різні жанри мистецтва»</i>		стор. 126
33		Презентації мистецьких проєктів (індивідуальних, групових, колективних).			
34		Підведення підсумків. Тематичне оцінювання. Семестрове оцінювання. Річне оцінювання.	Колективна робота Техніка за вибором.		
35		<i>Урок-виставка.</i>			

Оцінювання досягнень учнів в галузі мистецької освіти необхідно здійснювати у площині формувального та підсумкового видів оцінювання (наказ МОН № 289 від 01.04. 2022 року).

Враховуючи провідний принцип Нової української школи – дитиноцентризм, оцінювання має бути особистісно-орієнтованим, і віддзеркалювати динаміку розвитку дитини, визначати її особисті переваги, досягнення у пізнавальній, художньо-творчій, іншій діяльності.

Формувальне оцінювання – це один з педагогічних інструментів у реалізації особистісно-орієнтованого підходу в освіті, воно орієнтує вчителя на спостереження за навчальним поступом кожного учня/учениці та триває постійно упродовж навчання дитини у школі.

Формувальне оцінювання може здійснюватися у формі само- та взаємооцінювання.

Орієнтирами для здійснення формувального оцінювання є очікувані результати навчання учнів, визначені модельною навчальною програмою. Їх використовують для організації постійного спостереження за динамікою формування певних умінь та навичок, що співвідносяться з очікуваними результатами та особистим розвитком учня/учениці.

Умовою реалізації завдань мистецької освітньої галузі є дотримання інтегративного підходу через узгодження програмового змісту і результатів навчання.

Результати підсумкового оцінювання кожного учня/учениці мають бути інтегровані з урахуванням усіх видів діяльності на уроках з усіх видів мистецтва – пізнання та аналіз-інтерпретація творів мистецтва, практична діяльність в галузі мистецтва, виявлення естетичного ставлення (емоційного, оцінного, критичного), види комунікації через мистецтво.

Рівень досягнення обов'язкових результатів навчання Державного стандарту базової середньої освіти та досягнення очікуваних результатів навчання в модельних програмах встановлюється через:

- вияв обізнаності учня/учениці у сфері мистецтва, зокрема розуміння особливостей певного виду мистецтва (мови, жанрів тощо);
- демонстрацію учнями/ученицями практичних умінь у галузі мистецтва;
- виявлення учнями/ученицями естетичного ставлення – емоційного, оцінного, критичного, до творів мистецтва, різних мистецьких явищ повсякдення, власної творчості та творчості інших.

Критерії оцінювання результатів навчання в мистецькій освітній галузі (показники узгоджено з результатами навчання Державного стандарту базової середньої освіти):

- пізнання, аналіз, інтерпретація творів мистецтва;
- практична мистецька діяльність;
- емоційне ставлення до мистецтва.

Рівень досягнення результатів навчання	Групи критеріїв оцінювання результатів навчання		
	Пізнає, аналізує та інтерпретує твори мистецтва	Здійснює практичну мистецьку діяльність	Виявляє естетичне ставлення: емоційне, оцінне, критичне
Початковий рівень	розрізняє жанри мистецтва, але не визначає виражальні засоби різних жанрів мистецтва; бере участь в обговоренні творів мистецтва, не пояснює свою позицію, не застосовує термінологію	демонструє практичні вміння у мистецькій діяльності (за допомогою вчителя); використовує цифрове середовище лише в окремих ситуаціях ; бере участь у колективній мистецькій діяльності лише в окремих ситуаціях	виявляє емоційне ставлення лише в окремих ситуаціях
Середній рівень	розрізняє жанри мистецтва, але не визначає виражальні засоби різних жанрів мистецтва; бере активну	демонструє практичні вміння у мистецькій діяльності (переважно за допомогою вчителя); ситуативно	виявляє емоційне ставлення, але не може характеризувати емоції

	участь в обговоренні творів мистецтва, але не пояснює свою позицію, не застосовує термінологію	використовує цифрове середовище, потребує допомоги вчителя; бере участь у колективній мистецькій діяльності	
Достатній рівень	розрізняє жанри мистецтва, характеризує основні виражальні засоби різних жанрів мистецтва; бере активну участь в обговоренні творів мистецтва, пояснює свою позицію, частково застосовує мистецьку термінологію	демонструє вміння у самотійній мистецькій діяльності; регулярно використовує цифрове середовище, але потребує допомоги вчителя; бере активну участь у колективній мистецькій діяльності	виявляє емоційне ставлення, пояснює емоції
Високий рівень	розрізняє жанри мистецтва, інтерпретує виражальні засоби при аналізі творів мистецтва; бере активну участь в обговоренні творів мистецтва, пояснює свою позицію, застосовує мистецьку термінологію	демонструє вміння у самотійній мистецькій діяльності, виявляє ініціативність, оригінальність; самотійно використовує цифрове середовище; бере активну участь у колективній мистецькій діяльності, виявляє ініціативу	виявляє емоційне ставлення, пояснює і аргументує його

Очікувані результати навчання

1. Пізнає мову різних видів мистецтва, інтерпретує художні образи, демонструє досвід емоційних переживань, виявляє ціннісне ставлення до мистецтва

- Виокремлює та характеризує жанрові ознаки творів різних видів мистецтва, наводить приклади творів різних жанрів
- Керує увагою під час сприймання творів мистецтва різних жанрів, інтерпретує їх зміст (вербально/невербально). Вказує на окремі виразні засоби у творах для пояснення власного враження. Застосовує відповідну термінологію. Пояснює художні цінності творів, коментує своє ставлення до них. Порівнює художні образи з явищами довкілля, пояснює зв'язки між мистецтвом і життям.

2. Виявляє художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва

- Виконує зображення в різних жанрах образотворчого мистецтва, зокрема замальовки з натури й за уявою; застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати тощо. Використовує цифрові технології для втілення задуму. Створює фото різних жанрів (фотопортрет, фотопейзаж). Виявляє ініціативність у втіленні творчого задуму.
- Створює зображення у процесі експериментування з кольорами, лініями, формами (графічні, живописні, пластичні, анімаційні тощо).
- Спостерігає за довкіллям, фіксує цікаві явища довкілля і презентує власні спостереження (замальовки, фото, відео тощо). Використовує результати спостережень у мистецькій діяльності: створення зображень в різних художніх техніках і матеріалах (колаж, інсталяція тощо). Пропонує власні ідеї, реалізує їх самостійно. Використовує знання і вміння з інших освітніх галузей.

3. Пізнає себе через взаємодію з мистецтвом; регулює власний емоційний стан

- Характеризує та оцінює власну творчість, успіхи й досягнення, зауважує помилки й частково самостійно виправляє їх. Встановлює за допомогою вчителя чи інших осіб способи вдосконалення вмінь.
- Презентує результати власної творчості, пояснює свій задум, за потреби може докладно його описати. Аналізує зворотну інформацію з метою самовдосконалення, позитивно реагує на неї. Обстоює свою позицію у творчості.
- Бере участь у мистецьких заходах; дослідницьких проектах. Виконує різні ролі, складає план дій у спільному творчому процесі, дослухається до ідей інших; визнає різні позиції учасників, ділиться спостереженнями, розуміє значення партнерства, пропонує способи розв'язання завдань. Підтверджує думку аргументами.
- Описує і пояснює емоції та почуття, що виникають під час сприймання мистецтва, порівнює власні вподобання з уподобаннями інших осіб.

Орієнтовні види навчальної діяльності

- Виконання зображень у різних жанрах образотворчого мистецтва, зокрема замальовок з натури й за уявою; застосування різних прийомів, художніх технік і матеріалів.
- Використання цифрових технологій для втілення задуму.
- Створення колажів, інсталяцій, фото в різних жанрах (фотопортрет, фотопейзаж).
- Самовираження в різних видах мистецької діяльності, презентація результатів власної творчості. Участь у колективних, групових та індивідуальних дослідженнях, мистецьких проєктах з естетизації середовища, зокрема з елементами галузевої та міжгалузевої інтеграції; виявлення ініціативності, підприємливості, креативності, партнерських якостей.
- Сприймання, аналіз, інтерпретація і порівняння творів різних видів і жанрів мистецтва, зокрема гібридних зразків.
- Участь у дискусіях на теми мистецтва, висловлювання власних уподобань, емоційних ставлень, критичних суджень, аргументація думок і оцінок із дотриманням норм грамотного українського мовлення.
- Сприйняття культурного різноманіття світу через мистецтво, медіа-інформацію.
- Компонування простих відеороликів.
- Добір видів художньої діяльності для емоційного задоволення і попередження стресів; творів мистецтва для релаксації, гармонізації життєдіяльності.
- Добір і поширення ілюстративних і текстових матеріалів із різних джерел з дотриманням норм авторського права.
- Використання медіа (аудіо-, відео- тощо) для художньотворчого самовираження, здійснення мистецьких віртуальних подорожей.